

Työehtosopimus 1.2.2026–31.1.2029 Tuntipalkkaiset työntekijät

VIPARO - Viittomakieliset Palvelut Aro Oy

Työehtosopimus

I Yleiset säännökset

1 § Soveltamisala

1. Tätä sopimusta sovelletaan VIPARO - Viittomakieliset Palvelut Aro Oy:n palveluksessa oleviin tuntipalkkaisiin työntekijöihin.

2 § Työn johto, jakaminen ja järjestäytymisoikeus

1. Työnantajalla on oikeus johtaa ja jakaa työtä.
2. Järjestäytymisoikeus on molemmin puolin loukkaamaton.

II Työsuhteen alkaminen ja päättyminen

3 § Työsuhteen alkaminen

1. Työnantaja selvittää työhön tulevalle uudelle työntekijälle alan järjestö- ja neuvottelusuhteet, työpaikan luottamusedustajan sekä esittelee työehtosopimuksen.
2. Työnantaja ja työntekijä voivat sopia työnteon aloittamisesta alkavasta enintään neljän kuukauden pituisesta koeajasta. Kahdeksaa kuukautta lyhyemmässä määräaikaisessa työsuhteessa koeaika saa olla enintään puolet työsopimuksen kestosta.
3. Työsopimus on tehtävä kirjallisesti. Työsopimus voidaan perustellusta syystä tehdä suullisesti.
4. Määräaikainen työsopimus voidaan tehdä työsopimuslain mukaisesti perustellusta syystä. Mikäli määräaikainen työsopimus on tehty ilman perustelua syytä tai mikäli ilman perusteltua syytä on tehty toisiaan seuraavia määräaikaisia työsopimuksia, pidetään sopimusta toistaiseksi voimassa olevana työsopimuksena.
5. Jos työnantajan ja työntekijän välillä on tehty useita peräkkäisiä, keskeytymättömänä tai vain lyhytaikaisin keskeytyksin jatkuvia määräaikaisia työsopimuksia, työsuhteen katsotaan työsuhde-etuuksien määräytymisen kannalta jatkuneen yhdenjaksoisena.

4 § Työsuhteen päättyminen ja työntekijän takaisin ottaminen

1. Määräaikaiseen työsuhteeseen palkatun työntekijän työ päättyy sovitun määräajan päättyessä. Mikäli määräaikaisen työsopimuksen päättymisajankohta ei sopimusta tehtäessä ole tiedossa, työnantaja pyrkii ilmoittamaan siitä työntekijälle hyvissä ajoin ennen sopimuksen päättymistä.
2. Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa työnantajan noudattama irtisanomisaika on:
 - 14 päivää, jos työsuhde on jatkunut enintään yhden vuoden
 - 1 kuukausi, jos työsuhde on jatkunut yli vuoden, mutta enintään neljä vuotta
 - 2 kuukautta, jos työsuhde on jatkunut yli neljä vuotta, mutta enintään kahdeksan vuotta
 - 4 kuukautta, jos työsuhde on jatkunut yli kahdeksan vuotta, mutta enintään kaksitoista vuotta
 - 6 kuukautta, jos työsuhde on jatkunut yli kaksitoista vuotta.
3. Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa työntekijän noudattama irtisanomisaika on:
 - 14 päivää, jos työsuhde on jatkunut enintään viisi vuotta
 - 1 kuukausi, jos työsuhde on jatkunut yli viisi vuotta.
4. Mikäli määräaikaisessa työsopimuksessa sovitaan irtisanomismahdollisuudesta, noudatetaan edellä mainittuja irtisanomisaikoja.
5. Irtisanominen ja työsuhteen purkaminen suoritetaan kirjallisesti tai muuten todistettavasti.
6. Työnantaja saa irtisanoa työsopimuksen vain asiallisesta ja painavasta syystä.
7. Työnantajan on tarjottava työtä taloudellisin ja tuotannollisin perustein tai saneerausmenettelyn johdosta irtisanomalleen työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa tarkoitettuna työnhakijana olevalle entiselle työntekijälleen, jos työnantaja tarvitsee työntekijöitä neljän kuukauden

kuluessa työsuhteen päättymisestä samoihin tai samankaltaisiin tehtäviin, joita irtisanottu työntekijä oli tehnyt. Jos työsuhde on jatkunut keskeytyksettä sen päättymiseen mennessä vähintään 12 vuotta, takaisinottoaika on kuitenkin kuusi kuukautta.

Tämä velvollisuus koskee vastaavasti myös liikkeen luovutuksensaajaa silloin, kun luovuttaja on irtisanonut työntekijän työsuhteen päättymään ennen luovutushetkeä.

Soveltamisohje: työlainsäädäntöön on juuri tullut ja potentiaalisesti tulossa voimaan useita merkittäviä heikennyksiä työntekijöiden suojaan. Eräät keskeiset heikennykset (takaisinottovelvollisuuden poistaminen alle 50 työntekijän organisaatioissa, sekä henkilökohtaisin perustein tapahtuvan irtisanominen salliminen pelkällä asiallisella syyllä, asiallisen ja painavan syyn sijaan) eivät vastaa Viparo Oy:n arvoja ja niiden soveltuminen halutaan estää. Tästä johtuen em. seikkoja koskevat tiiviit kirjaukset otetaan suoraan työehtosopimukseen. Mahdollisessa tulkintaa edellyttävässä käytännön tilanteessa, esimerkiksi asiallinen ja painava versus asiallinen rajanvedossa, otettaisiin huomioon tavoite estää työntekijän aseman heikkeneminen lakimuutoksen myötä ja siten muutosta edeltävä käytäntö ja normit.

III Työaikaa koskevat säännökset

5 § Työaika

1. Työaika on keskimäärin enintään 40 tuntia viikossa. Työajan tulee tasoittua keskimäärin 40 tunniksi 52 viikon tasoittumisjakson aikana.
2. Valmistautuminen vaativan tason tulkkauksiin on palkallista työaikaa. Valmistautumisaika on korkeintaan puolet tulkkauksen kokonaiskestosta. Valmistautumisaajan pituudesta tulee etukäteen sopia työnantajan kanssa. Kutakin kirjoitustulkkaus-toimeksiantoa kohden tulkille maksetaan valmistautumiskorvaus 15 minuutilta laiteasennuksia varten. Valmistautumisesta maksetaan alimman perustuntipalkan mukaisesti ilman kokemusvuosilisää.
3. Työnantajan järjestämät työasioihin liittyvät palaverit, joihin työnantaja edellyttää työntekijän osallistuvan, ovat palkallista työaikaa. Raportointi- ja toimistotöihin käytetystä ajasta palkallista työaikaa on 1 tunti kutakin 15 tulkkaus- tai opetustuntia kohden. Palkalliseksi työajaksi katsotaan kuitenkin enintään 4 tuntia kuukaudessa. Palkka maksetaan alimman perustuntipalkan mukaisesti ilman kokemusvuosilisää.

4. Viikkolepo on vähintään 35 tuntia kestävä yhdenjaksoinen lepoaika. Viikkolepo voidaan kuitenkin järjestää keskimääräisenä siten, että se on keskimäärin 35 tuntia 14 vuorokauden ajanjaksona aikana. Tällöinkin lepoajan tulee olla vähintään 24 yhdenjaksoista tuntia kunkin seitsemän päivän ajanjakson aikana.

5. Vuorokausilepo tulee toteuttaa siten, että työvuoron alkamisesta seuraavan 24 tunnin aikana työntekijällä on oltava vähintään 11 tunnin pituinen keskeytymätön lepoaika.

Jos työn tarkoituksenmukainen järjestely sitä edellyttää, työnantaja ja luottamusedustaja voivat sopia tilapäisestä vuorokausilevon lyhentämisestä työntekijän suostumuksella. Vuorokausilevon tulee kuitenkin olla vähintään seitsemän tuntia.

Työn järjestelyjen ja toiminnan luonteen niin edellyttäessä työntekijän vuorokautinen lepoaika saadaan lyhentää viiteen tuntiin enintään kolmen peräkkäisen vuorokausilevon aikana kerrallaan. Edellytyksenä on, että työtä tehdään useita jaksoa vuorokaudessa.

Lyhennetyn vuorokausilevon korvaavat lepoajat tulee antaa seuraavan vuorokausilevon aikana, kuitenkin viimeistään 14 vuorokauden kuluessa.

6. Työntekijällä on oikeus 1/2 tunnin pituiseen palkattomaan ruokataukoon niinä työpäivinä, kun työpäivän pituus on vähintään kuusi tuntia.
7. Kun tulkkaus kestää yli 2 tuntia tai kun kyseessä on opiskelutulkkaus toisen asteen teoritunnilla tai korkeakoulussa, pyritään se järjestämään paritulkkauksena.

6 § Sunnuntaityö

Sunnuntaityöstä, jolla tarkoitetaan sunnuntaina, muuna kirkollisena juhlapäivänä, vapunpäivänä ja itsenäisyyspäivänä sekä joulu- ja juhannusaattona tehtyä työtä, maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi sunnuntaityökorotuksena henkilökohtainen tuntipalkka.

Sunnuntaityökorvaus maksetaan toteutuneen työajan mukaan.

7 § Ilta- ja yötyölisä

1. Kello 18.00–22.00 välisenä aikana tehty työ on iltatyötä. Iltatyöstä maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi kultakin tehdyltä tunnilta 25 % :n suuruinen iltatyölisä henkilökohtaisesta tuntipalkasta.

2. Kello 22.00–06.00 välisenä aikana tehty työ on yötyötä. Yötyöstä maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi kultakin tehdyiltä tunnilta 40 % :n suuruinen yötyölisä henkilökohtaisesta tuntipalkasta.

Ilta- ja yötyölisä maksetaan toteutuneen työajan mukaan kuitenkin siten, että korvattavana aikana huomioidaan jokainen alkanut neljännestunti.

8 § Lauantaityölisä

Lauantaina tehdystä työstä maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi kultakin tehdyiltä tunnilta 25 % :n suuruinen lauantaitöölisyä henkilökohtaisesta tuntipalkasta.

Lauantaityölisä maksetaan toteutuneen työajan mukaan kuitenkin siten, että korvattavana aikana huomioidaan jokainen alkanut neljännestunti.

9 § Vaativan työn lisä

Vaativan työn I lisä maksetaan, mikäli kyseessä on:

- kirjoitustulkkaus, mikäli tulkilla on kirjoitustulkkauspätevyys
- TV / radio – tulkkaus (nauhoitettava tai suora lähetys), nettilähetykset
- jumalanpalvelus, kirkolliset toimitukset
- seminaari, kongressi
- teatteritulkkaus
- taktiilitulkkaus
- tulkkaus kapeaan näkökenttään ja opastus
- väitöstilaisuudet
- konsertti
- psykoterapia tai siihen rinnastettava terapia
- vieraan kielen tulkkaus, mikäli tilaus on vaativan tasoinen ja tulkki on yleisen kielitutkinnon tason 5 tai 6 suorittanut tai hänellä on kyseisellä kielellä hankittu koulusivistys tai korkeakoulussa vähintään 35 opintopisteen opinnot kyseisessä kielessä
- oikeustulkkaus
- viittomakommunikaation ryhmäopetus.

Vaativan työn II lisä maksetaan vaativan tasoisesta vieraskielisestä tulkkauksesta ja oikeustulkkauksesta.

Vaativasta työstä I maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi kultakin tehdyiltä tunnilta 30 % :n suuruinen vaativan työn lisä I henkilökohtaisesta tuntipalkasta.

Vaativasta työstä II maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi kultakin tehdyiltä tunnilta 37 % :n suuruinen vaativan työn lisä II henkilökohtaisesta tuntipalkasta.

Mikäli kaksi tai useampi vaativan työn lisään oikeuttavista perusteista täyttyy, maksetaan vaativan työn II lisä.

Vaativan työn lisät maksetaan toteutuneen työajan mukaan kuitenkin siten, että korvattavana aikana huomioidaan jokainen alkanut neljännestunti.

10 § Toisen kotimaisen ja vieraan kielen tulkkaus

Toisen kotimaisen ja vieraskielisestä tulkkauksesta maksetaan 5 % :n lisä henkilökohtaiseen tuntipalkkaan kultakin toteutuneelta tulkkaustunnilta siten, että korvattavana aikana huomioidaan jokainen alkanut neljännestunti.

11 § Varallaolo

Tulkki voi halutessaan ilmoittautua varalle synnytystulkkausta varten.

Synnytystulkkauksen varallaolosta korvataan 5 €/h. Varallaolo korvataan arkisin kello 20.00 – 7.30 ja viikonloppuisin pe klo 20.00 – ma klo 7.30 väliseltä ajalta.

Varallaoloaika alkaa klo 00.00 sinä päivänä, joka on kaksi viikkoa ennen laskettua aikaa ja päättyy klo 24.00 varallaolon viimeisenä päivänä, jos synnytys ei ole käynnistynyt.

Varallaolokorvausta ei makseta niiltä ajoilta, jolloin tulkilla on tulkkaustilaus tai tulkkiaikaa avattuna.

Varallaoloaikaa ei lueta työajaksi.

12 § Matkatyön ajalta maksettava palkka

Matkatyössä työntekijälle maksetaan palkka tilatun ajan mukaan. Ennakolta tiedossa olevat tauot vähennetään työajasta vähimmäismäärän mukaan. Mikäli toteutunut työaika on tilattua aikaa pidempi, niin palkka maksetaan toteutuneen työajan mukaan.

13 § Hälytyskorvaus

Jos työntekijä kutsutaan töihin vapaa-aikanaan, eikä kyse ole varallaolosta, hänelle maksetaan hälytyskorvauksena 50 €. Hälytyskorvausta ei makseta, jos työntekijä kutsutaan töihin aikana, jona hän on etukäteen ilmoittanut olevansa käytettävissä. Hälytyskorvaus maksetaan myös silloin, jos kutsu töihin tulee asiakkaalta tai esim. viranomaiselta tai ulkopuolisen välityksen kautta.

IV Palkka

14 § Tuntipalkat

1. Työntekijöiden henkilökohtaisia palkkoja korotetaan 1.2.2026 alkaen yleiskorotuksella, jonka suuruus on 2 %.
2. Taulukkopalkkoja korotetaan 1.2.2026 alkaen yleiskorotuksella, jonka suuruus on 2 %.

Vähimmäistuntipalkat 1.2.2026

PERUS	0–2 v	2–5 v	5–10 v	10–15 v	15–20 v	20–25 v	yli 25 v
	30,87 €	32,41 €	34,03 €	35,56 €	37,16 €	38,65 €	40,20 €

3. Työntekijöiden henkilökohtaisia palkkoja korotetaan 1.2.2027 alkaen yleiskorotuksella, jonka suuruus on 3,2 %.
4. Taulukkopalkkoja korotetaan 1.2.2027 alkaen yleiskorotuksella, jonka suuruus on 3,2 %.

Vähimmäistuntipalkat 1.2.2027

PERUS	0–2 v	2–5 v	5–10 v	10–15 v	15–20 v	20–25 v	yli 25 v
	31,86 €	33,45 €	35,12 €	36,70 €	38,35 €	39,89 €	41,49 €

5. Työntekijöiden henkilökohtaisia palkkoja ja taulukkopalkkoja korotetaan 1.2.2028 alkaen yleiskorotuksella, jonka suuruudesta päätetään 31.12.2027 mennessä. Mikäli yleiskorotuksesta ei päästä sopimukseen, on kummallakin osapuolella oikeus irtisanoa työehtosopimus päättymään 31.1.2028.

Palkka maksetaan tilatulta ajalta, vaikka toteutunut tulkkausajaksi jäisi lyhyemmäksi. Palkka maksetaan kuitenkin aina vähintään tunnilta ja sen jälkeen jokaiselta alkavalta neljännestunnilta.

Kokemuslisät

Työntekijälle maksetaan kokemusvuosilisää 2, 5, 10, 15, 20 ja 25 kokemusvuosilisään oikeuttavan vuoden jälkeen. Kokemuslisäprosentit ovat 5 %, 5 %, 4,5 %, 4,5 %, 4 % ja 4 % laskettuna edellisestä kokemusvuosilisällä korotetusta palkasta.

Kokemuslisään oikeuttavana aikana pidetään työssäoloaikaa, jonka työntekijä on ollut oman työnantajan työssä sekä sellaisessa muun työnantajan työssä,

missä työ on ollut samankaltaista ja säännöllinen työaika on keskimäärin ollut vähintään 35 tuntia kuukaudessa.

Korkeakouluopinnot, joista on hyötyä tulkin työssä, oikeuttavat yhteen lisäkokemusvuoteen. Tällaisia tutkintoja ovat esimerkiksi kaikki kieliin liittyvät tutkinnot, tulkkaus- ja käännösalan tutkinnot sekä viestinnän tutkinnot. Jokainen tutkintoaste oikeuttaa yhteen lisäkokemusvuoteen.

15 § Matka-ajalta maksettava palkka

Matka-ajalta maksettava palkka on 9,11 euroa tunnilta siten, että korvattavana aikana huomioidaan jokainen alkanut neljännestunti.

Opiskelutulkkauksessa tulkille korvataan opiskelutulkkaukseen liittyvästä matka-ajasta jokainen alkanut neljännestunti siltä osin, kun matkustamiseen käytetty aika ylittää yhden tunnin päivässä.

16 § Tulkkaustyön peruuntuminen

Sovitun tulkkaustyön peruutus on tehtävä 48 tuntia ennen tulkkausta. Mikäli peruutus tapahtuu alle 48 tuntia, mutta yli 24 tuntia ennen sovittua tulkkaustyön alkua, maksetaan 50 % sovittua tulkkaustyön peruspalkasta ilman lisä.

Mikäli peruutus tapahtuu alle 24 tuntia ennen sovittua tulkkaustyön alkua, maksetaan peruspalkka koko sovittua tulkkaustyön ajalta ilman lisä.

Mikäli tulkki saapuu sovittuna tulkkauksen alkamisajan kohtana sovittuun työtekopaikalle, mutta tulkkaustyö peruuntuu sen vuoksi, että tulkattava ei saavu paikalle, maksetaan tulkille matkakustannusten korvaus, matka-ajan korvaus ja peruspalkka koko sovittua tulkkausajalta ilman lisä.

Palkanmaksun edellytyksenä on, että tulkki ottaa vastaan peruuntuneen tilauksen tilalle tulevat tulkkaustilaukset.

Mikäli työntekijä on ottanut työn vastaan paritulkkausena ja pari estyy työnteosta eikä uutta paria saada tilalle, on työntekijällä oikeus olla ottamatta työtä vastaan. Tällöin työntekijälle maksetaan 50 % sovittua tulkkaustyön peruspalkasta ilman lisä. Mikäli työntekijä ottaa työn vastaan ja suorittaa sen yksin, maksetaan hänelle täysi palkka tilauksen mukaisesti. Tällöin työntekijän tulee itse huolehtia riittävistä tauoista.

17 § Muut palkkamääräykset

Palkka maksetaan kaksi kertaa kuukaudessa.

Työsuhteen päättyessä palkka maksetaan työsuhteen päättymistä seuraavana palkanmaksupäivänä.

IV Poissaolot

18 § Työntekijän sairastuminen

1. Työnantaja maksaa työntekijälle sairausajalta henkilökohtaista tuntipalkkaa jäljempänä kohdan 3 mukaisesti, jos työntekijä on sairastumisen tai tapaturman vuoksi estynyt tekemästä työtä ja työntekijä ei ole aiheuttanut työkyvyttömyyttä tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella.
2. Työntekijän on viipymättä ilmoitettava poissaolosta ja, jos mahdollista, sen kestosta. Työntekijällä on oikeus olla sairauslomalla kolme päivää omalla ilmoituksella. Tämän jälkeen työntekijän on esitettävä työkyvyttömyydestä lääkärintodistus. Lääkärintodistus tulee toimittaa työnantajalle viikon kuluessa sen kirjoittamispäivästä.
3. Sairausajan palkka maksetaan seuraavasti:
 - jos työsuhde on kestänyt alle 1 kuukauden, 50 % palkasta sairastumispäivältä ja 9 seuraavalta arkipäivältä sovituilta työtunneilta.
 - jos työsuhde on kestänyt vähintään 1 kuukauden, sairastumispäivältä ja 9 seuraavalta arkipäivältä sovituilta työtunneilta.
 - jos työsuhde on kestänyt vähintään 1 kuukauden ja tulkki on ollut VIPAROLla työssä keskimäärin yli 40 tuntia kuukaudessa, neljän viikon ajalta kolmen edeltävän kuukauden (tai työsuhteen ollessa sitä lyhyempi, työsuhteen kestoajan) keskimääräisen ansion mukaan, seuraavasti:
 - 100 % keskimääräinen päiväpalkka niiltä päiviltä, jolloin työntekijällä on vähintään yksi sovittu työ.
 - 50 % keskimääräinen päiväpalkka niiltä päiviltä, joissa työntekijällä ei ole lainkaan sovittuja työtehtäviä, mutta joissa hän on seitsemän vuorokautta ennen kyseistä työkyvyttömyyspäivää ilmoittanut olevansa käytettävissä (kalenteri auki) vähintään kuusi tuntia päivästä klo 08–16 välillä. Mikäli tämä sääntö johtaisi sairausajan palkanmaksuun yli viideltä päivästä jollain viikolla, maksetaan kyseisellä viikolla sairausajan palkkaa kuitenkin vain viideltä työntekijälle korkeimman ansion tuottavalta päivästä.

- 100 % keskimääräinen päiväpalkka viideltä päivältä viikossa – riippumatta sovituista töistä tai kalenterin aukiolosta – terveyden ja työkyvyn kannalta olennaisesta leikkauksesta ja siitä toipumisesta, edellyttäen että leikkauksen ajankohdasta on ilmoitettu kahden arkipäivä kuluessa leikkausajan tietoon tulosta.
 - Sairausajan palkka suoritetaan kuitenkin sovittujen tuntien mukaisesti niiltä päiviltä, joina sovittujen tuntien palkka olisi korkeampi kuin sairausajan palkkasäännön osoittama keskimääräiseen ansioon perustuva sairausajan palkka.
4. Työnantaja toteuttaa sairausajan palkan maksamisen joko siten, että työnantaja maksaa palkan työntekijälle ja hakee itselleen sairausvakuutuskorvauksen tai siten, että työnantaja maksaa palkan sairausvakuutuslain karenssipäiviltä ja tämän jälkeisiltä päiviltä työnantaja maksaa päiväpalkan ja sairausvakuutuslain perusteella suoritettavan päivärahan erotuksen.
 5. Jos sairausvakuutuslain tarkoittamaa päivärahaa ei työntekijästä johtuvasta syystä makseta, tai jos se maksetaan lakisääteistä pienempää, vähenee työnantajan palkanmaksuvelvollisuus maksamatta jääneellä määrällä.

19 § Raskaus- ja vanhempainvapaa sekä hoitovapaa

1. Työntekijän raskaus- ja vanhempainvapaa sekä hoitovapaa määräytyvät työsopimuslain ja sairausvakuutuslain perusteella.
2. Työntekijällä, jolla on oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen raskausvapaaseen, maksetaan palkka raskausvapaan alusta lukien 40 arkipäivän osalta. Palkanmaksun edellytyksenä on, että työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään yhdeksän kuukautta välittömästi ennen raskausvapaan alkamista, tai että työntekijä on ollut VIPAROLla työssä yhteensä vähintään yhdeksän kuukautta viimeksi kuluneen 24 kuukauden aikana ennen raskausvapaan alkamista.
3. Työntekijällä, jolla on oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen vanhempainvapaaseen, maksetaan palkka vanhempainvapaan alusta lukien 32 ensimmäisen arkipäivän ajalta. Muu kuin synnyttävä vanhempi voi kuitenkin pitää palkallisen vanhempainvapaan halutessaan kahdessa jaksossa, jolloin ensimmäisen jakson on oltava lapsen syntymän

yhteydessä. Siinä tapauksessa työntekijä saa palkan yhteensä 32 ensimmäiseltä vanhempainvapaa-arkipäivältä. Palkanmaksun edellytyksenä on, että työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään yhdeksän kuukautta välittömästi ennen vanhempainvapaan alkamista, tai että työntekijä on ollut VIPAROLla työssä yhteensä vähintään yhdeksän kuukautta viimeksi kuluneen 24 kuukauden aikana ennen vanhempainvapaan alkamista.

4. Edellä mainittu raskaus- ja vanhempainvapaan ajalta maksettava palkka maksetaan keskimääräisen ansion mukaan. Keskimääräinen ansio määräytyy raskaus- tai vanhempainvapaata edeltävän lomanmääräytymiskauden keskimääräisen ansion mukaan.
5. Keskimääräisen ansion laskennassa käytetään vuosittain lomanmääräytymisvuoden alussa laskettavaa edellisen 12 kk:n keskimääräistä ansiota. Jos työssäoloaikaa on kertynyt alle 12 kuukautta, tarkastelujaksona käytetään kulunutta työssäoloaikaa.

Keskimääräinen ansio päivää kohden lasketaan siten, että edellisen päättyneen lomanmääräytymisvuoden ansio jaetaan lomanmääräytymisvuoden aikana tehtyjen työpäivien määrällä.

Mikäli työntekijä on ollut työssä normaalia työntekoaikaa huomattavasti lyhyemmän ajan johtuen työntekijästä riippumattomasta syystä kuten esimerkiksi vuosilomasta, sairauslomasta, lomautuksesta tai muusta niihin verrattavasta syystä, ei tätä aikaa eikä siltä ajalta maksettua palkkaa otetaan huomioon keskimääräisen ansion laskennassa.

6. Työnantajalla on oikeus saada työntekijälle samalta ajalta tuleva raskauspäiväraha ja vanhempainpäiväraha tai maksettua palkkaa vastaava osa sitä.

20 § Tilapäinen hoitovapaa

1. Työntekijällä on oikeus saada alle 10-vuotiaan tai vammaisen lapsensa tai muun hänen taloudessaan vakituisesti asuvan alle 10-vuotiaan tai vammaisen lapsen sairastuessa äkillisesti lapsen hoidon järjestämiseksi tai tämän hoitamiseksi tilapäistä hoitovapaata enintään 4 työpäivää. Lapsen vanhemmat tai huoltajat eivät saa pitää tilapäistä hoitovapaata samanaikaisesti.

Oikeus tilapäiseen hoitovapaaseen on myös lapsen vanhemmalla, joka ei asu tämän kanssa samassa taloudessa.

Samassa taloudessa vakituisesti asuvaksi lapseksi katsotaan myös avio- tai avopuolison lapsi, jonka hoitovastuu on vanhempien välisessä kirjallisessa huoltoa koskevassa sopimuksessa jaettu siten, että lapsi asuu vuoroviikon molempien vanhempien luona.

2. Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle tilapäisestä hoitovapaasta ja sen arvioidusta kestoajasta niin pian kuin mahdollista. Työnantajan pyynnöstä työntekijän on esitettävä luotettava selvitys tilapäisen hoitovapaan perusteesta.
3. Työntekijälle maksetaan palkka tilapäisen hoitovapaan ajalta neljältä työpäivältä. Palkka maksetaan työntekijälle samojen perusteiden mukaan kuin sairausajan palkasta on sovittu.
4. Palkan maksamisen edellytyksenä tässä pykälässä tarkoitetun poissaolon ajalta on, että poissaolo on sairastuneen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi välttämätön. Palkallisuuden edellytyksenä on lisäksi, että molemmat vanhemmat ovat ansiotyössä tai kysymyksessä on yksinhuoltaja, ja että lapsen sairaudesta esitetään vastaava selvitys kuin mitä työntekijän omasta sairaudesta vaaditaan.

21 § Lääkärintarkastukset

Työnantaja ei vähennä työntekijän työajalta tulevaa palkkaa alla mainituissa tapauksissa. Määräysten soveltamisen edellytyksenä on, että tarkastukset ja tutkimukset on järjestetty työajan tarpeetonta menetystä välttämällä, ettei tarkastuksia ole voitu hoitaa työajan ulkopuolella, ja että niistä on ilmoitettu etukäteen työnantajalle.

Palkka poissaolon ajalta maksetaan sovituilta työtunneilta.

Äkillisen hammassairauden hoitotoimen ajalta

Hammassairaus aiheuttaa työntekijän työkyvyttömyyden ja hammassairaus vaatii hoitoa samana päivänä. Edellytyksenä on, että hammaslääkärin antama todistus osoittaa työkyvyttömyyden ja hoidon kiireellisyyden.

Lakisääteiset lääkärintarkastukset ja tutkimukset

Työntekijä osallistuu lakisääteisiin ja työnantajan määräämiin terveydenhoidollisiin tutkimuksiin, jatkotutkimuksiin tai tarkastuksiin. Mikäli edellä mainitut tutkimukset, jatkotutkimukset tai tarkastukset tapahtuvat työntekijän vapaa-aikana, lasketaan niihin kuulunut aika työajaksi.

22 § Työterveyshuolto

Työnantaja järjestää yleislääkäritasoisien työterveyshuollon ja mahdollisuuden työpsykologin palveluihin. Melutyötä tekevillä on oikeus vuosittaiseen kuulontutkimukseen.

Työntekijällä on oikeus työterveyshuollon ja työpsykologin palveluihin työnantajan palkanmaksuvelvollisuuden aikana.

Mikäli työnantajalla ei ole palkanmaksuvelvollisuutta sairaudesta, tapaturmasta tai vanhempainvapaasta johtuvan poissaolon vuoksi, on työntekijällä kuitenkin oikeus työterveyshuollon ja työpsykologin palveluihin.

23 § Tilapäinen poissaolo

Sairaus

1. Työntekijälle järjestetään mahdollisuus lyhyeen tilapäiseen palkattomaan poissaoloon perheessä sattuneen äkillisen sairaustapauksen johdosta. Tällaisen poissaolon vuoksi ei työntekijän vuosilomaetuja vähennetä.

Kuolema ja hautajaiset

2. Työntekijälle järjestetään mahdollisuus lyhyeen tilapäiseen poissaoloon, joka johtuu lähiomaisen kuolemasta ja hautajaisista. Tällaisen poissaolon takia ei työntekijän palkkaa ja vuosilomaetuja vähennetä. Palkka maksetaan sovituilta työtunneilta edellyttäen, että työntekijä sulkee työkalenterinsa välittömästi saatuaan tiedon hautajaisten ajankohdasta.

Lähiomaiseksi katsotaan työntekijän avio-, avopuoliso ja näiden kanssa samassa taloudessa asuvat lapset, työntekijän suoraan ylenevässä ja alenevassa polvessa olevat sukulaiset ja työntekijän veljet ja sisaret.

Kutsunta ja kertausharjoitukset

3. Asevelvollisen työntekijän osallistuminen asevelvollisten kutsuntatilaisuuteen ei aiheuta hänen ansiensa alenemista sovittujen työtuntien osalta.
4. Jos työntekijä osallistuu reservin kertausharjoituksiin, maksetaan hänelle sovittujen työtuntien mukaisen palkan ja reserviläispalkan erotus osallistumispäiviltä.

Yhteiskunnallinen toiminta

5. Työntekijälle maksetaan sovittujen työtuntien mukaisen palkan ja ansiomenetyksen korvauksen

erotus hänen osallistuessaan työaikana kunnan-
valtuuston tai -hallituksen tai lakisääteisten vaalien
vaalilautakunnan tai -toimikunnan työskentelyyn
tai hänen toimiessaan käräjäoikeuden lautamie-
henä. Työntekijän vuosilomaetuja ei vähennetä sen
vuoksi, että kokoukset pidetään työaikana.

Järjestötoiminta

6. Työntekijän sovittujen työtuntien mukaisia palkka-
ja vuosilomaetuja ei vähennetä, jos hän osallistuu
valittuna edustajana Akavan, Akavan Erityisalojen tai
sen valtakunnallisen jäsenjärjestön liitto-, edusta-
jisto-, vuosi- ja hallituksen kokouksiin.

Poissaolo pakottavasta perhesyystä

7. Työntekijällä on oikeus tilapäiseen poissaoloon
työstä, jos hänen välitön läsnäolonsa on välttämä-
töntä hänen perhettään kohdanneen, sairaudesta
tai onnettomuudesta johtuvan, ennalta arvaamat-
toman ja pakottavan syyn vuoksi. Työntekijän on
ilmoitettava työnantajalle poissaolostaan ja sen
syystä niin pian kuin mahdollista. Työnantajan pyyn-
nöstä työntekijän on esitettävä luotettava selvitys
poissaolonsa perusteesta. Tällaisen poissaolon
ajalta työntekijä ei ole oikeutettu palkkaan.

24 § Työnohjaus

Päätoimiselle tunti-työntekijälle maksetaan työnohjauk-
sen ajalta palkka alimman perustuntipalkan mukaan.

Tuntityöntekijä on päätoiminen, mikäli hän on ollut
VIPAROLla työssä keskimäärin yli 60 tuntia kuukaudessa
edeltävän lomanmääräytymiskauden (1.4.–31.3.) aikana.

V Vuosiloma ja lomarahaa

25 § Vuosiloma

1. Työntekijän oikeus vuosilomaan ja lomakorvauk-
seen määräytyy vuosilomalain ja jäljempänä olevien
määräysten mukaan.
2. Työntekijä ansaitsee vuosilomaa kultakin täydeltä
lomanmääräytymiskuukaudelta:
 - a) kaksi arkipäivää
 - b) kaksi ja puoli arkipäivää, jos työsuhte maaliskuun
loppuun mennessä on kestänyt vähintään vuoden
 - c) kolme arkipäivää, jos työsuhte VIPAROn palveluk-
sessä on maaliskuun loppuun mennessä kestänyt
vähintään 10 vuotta.

3. Täydeksi lomanmääräytymiskuukaudeksi katsotaan
sellainen kalenterikuukausi, jonka aikana työntekijä
on ollut työssä vähintään 14 päivää. Jos työntekijä
on työsuhteen mukaan työssä niin harvoina
päivinä, ettei hänelle kerry 14 päivää sisältäviä
kuukausia tai vain osa kalenterikuukausista sisältää
neljätoista päivää, katsotaan täydeksi lomanmää-
rätymiskuukaudeksi sellainen kalenterikuukausi,
jonka aikana työntekijä on ollut työssä vähintään 35
työtuntia.
4. Vuosiloman ajalta työntekijälle maksetaan vuosilo-
mapalkka vuosilomalain säännösten mukaisesti.
5. Mikäli työntekijä sairastuu tämän työehtosopimuk-
sen mukaisen vuosilomansa aikana, on vuosiloma
työntekijän pyynnöstä siirrettävä myöhempään
ajankohtaan. Työntekijän on esitettävä sairaudesta
lääkärintodistus tai muu työnantajan hyväksymä
selvitys.
6. Matka-ajalta maksettava korvaus otetaan huomioon
laskettaessa vuosilomapalkkaa ja lomakorvausta.

26 § Lomarahaa

Työntekijälle maksetaan lomarahana 50 % tämän työ-
ehtosopimuksen mukaisesta vuosilomansa palkasta
toukokuun viimeisenä pankkipäivänä. Lomarahan
maksaminen edellyttää vuosiloman pitämistä.

Lomarahaa maksetaan myös lomakorvauksesta, mikäli
työsuhte päättyy työnantajan irtisanoessa työntekijän
taloudellisista ja tuotannollisista syistä.

27 § Lomakorvaus työsuhteen aikana

Työntekijällä, joka on ollut työssä niin harvoina päivinä,
ettei hän ole ansainnut vuosilomaa, on oikeus saada
lomakorvaus. Lomakorvauksen suuruus on 9 %, tai jos
työsuhte on lomanmääräytymisvuoden loppuun men-
nessä kestänyt vähintään vuoden, on lomakorvauksen
suuruus 11,5 % lomanmääräytymisvuoden aikana
ansaitusta palkasta. Lomakorvaukseen ei makseta
lomarahaa.

28 § Matka-ajan huomioiminen

Tulkkauksessa korvattava matka-aika otetaan
huomioon vuosiloman ja lomakorvauksen ansain-
nassa sekä vuosilomapalkan ja lomakorvauksen
laskennassa.

VI Muut määräykset

29 § Matkakustannukset ja päivärahat

Matkakustannusten korvaamisessa ja päivärahojen maksamisessa noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa verohallituksen päätöstä matkakustannusten korvaamisesta lukuun ottamatta osapäivärahan maksamista koskevia säännöksiä.

30 § Jäsenmaksujen periminen

1. Mikäli työntekijä antaa siihen valtuutuksen, perii työnantaja Akavan Erityisalat AE ry:n jäsenmaksut työntekijän palkanmaksun yhteydessä.
2. Työnantaja suorittaa kertyneet jäsenmaksut Akavan Erityisalat AE ry:n ilmoittamalle pankkitilille annettujen ohjeiden mukaisesti.

31 § Ryhmähenkivakuutus

Työnantaja kustantaa työntekijöille ryhmähenkivakuutuksen siten kuin siitä on keskusjärjestöjen välillä sovittu.

32 § Kokoontuminen työpaikoilla

Akavan Erityisalat AE ry:n rekisteröidyllä alayhdistyksellä ja sen työpaikkaosastolla tai vastaavalla on mahdollisuus työnantajan osoittamassa paikassa työajan ulkopuolella järjestää kokouksia työpaikan työsuhteasioista seuraavin edellytyksin:

1. Kokouksen pidosta sovitaan etukäteen työnantajan kanssa.
2. Järjestäjillä on oikeus kutsua kokoukseen liiton edustajia.
3. Työntekijäliiton ja sen yhdistyksen ilmoituksia saadaan kiinnittää työpaikan ilmoitustaululle.

33 § Luottamusedustaja, työsuojeluvaltuutettu ja paikallinen neuvottelujärjestys

1. Luottamusedustajasta on sovittu tämän sopimuksen liitteessä.
2. Luottamusedustajakorvaus on 1.2.2025 alkaen 176 €/kk ja varaluottamusedustajan korvaus 88 €/kk. Luottamusedustaja- ja työsuojeluvaltuutetun korvauksia korotetaan viiden vuoden välein siten, että seuraava korotus on 1.2.2030.
3. Luottamusedustajan ja työsuojeluvaltuutetun ammattitaidon ylläpitäminen on turvattava myös luottamustehtävän aikana sellaisen ammatillisen koulutuksen kautta, jota järjestetään muille työntekijöille.
4. Luottamusedustajalla ja työsuojeluvaltuutetulla on oikeus käyttää työpaikan tavanomaisia toimistovälineitä, joihin kuuluvat myös työpaikalla yleisesti käytössä olevat atk-laitteet ja niihin liittyvät ohjelmat sekä internet-yhteys ja sähköposti.
5. Työsuojeluvaltuutetun korvaus on 1.2.2025 alkaen 85 €/kk.

34 § Koulutus

Koulutusta koskevat määräykset ovat tämän sopimuksen liitteenä.

35 § Työtaistelutoimenpiteet

Työtaistelutoimenpiteet, jotka kohdistuvat tähän sopimukseen tai sen yksityiseen määräykseen ovat kiellettyt.

36 § Sopimuksen voimassaolo

Työehtosopimus on voimassa 1.2.2026–31.1.2029 jatkuen edelleen vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kuukautta ennen sopimuksen päättymistä ole kummaltakaan puolelta irtisanottu.

Mikäli osapuolet eivät pääse sopimukseen 1.2.2028 toteuttavasta palkankorotuksesta 31.12.2027 mennessä, on kummallakin osapuolella oikeus irtisanoa tämä työehtosopimus päättymään 31.1.2028 ilman irtisanomisaikaa riippumatta siitä, mitä edellä on sovittu sopimuskaudesta ja irtisanomisajasta.

Helsingissä 23. päivänä joulukuuta 2025.

VIPARO – Viittomakieliset Palvelut Aro Oy

Markus Aro
toimitusjohtaja

AKAVAN ERITYISALAT AE RY

Olli Kaure
toiminnanjohtaja

Juho-Heikki Leppänen
neuvottelupäällikkö

Luottamusedustaja

1. Akavan Erityisalat ry:n jäsenillä on oikeus valita keskuudestaan luottamusedustaja ja varaluottamusedustaja.
2. Luottamusedustajan vaali voidaan suorittaa työpaikalla. Vaali on toimitettava siten, että kaikilla järjestäytyneillä työntekijöillä on mahdollisuus osallistua vaaliin. Valitusta luottamusedustajasta ja varaluottamusedustajasta on ilmoitettava kirjallisesti työnantajalle.
3. Luottamusedustajan tehtävänä on toimia Akavan Erityisalat ry:hyn järjestäytyneiden työntekijöiden edustajana työehtosopimuksen soveltamista koskeissa asioissa. Lisäksi luottamusedustaja edustaa edellä mainittuja työntekijöitä työlainsäädännön soveltamista sekä yleensä työnantajan ja työntekijöiden välisiä kysymyksiä koskeissa asioissa.
4. Luottamusedustajalla on oikeus saada tehtävänsä hoitamiseen tarvittavat tiedot. Luottamusedustajalla on myös oikeus pyydettäessä saada seuraavat tiedot: työntekijöiden nimet, työsuhteen alkamisaika, koko- ja osa-aikaisten työntekijöiden lukumäärä, määräaikaisten työntekijöiden lukumäärä sekä työsuhteen kesto aika.
5. Luottamusedustajalle tulee antaa riittävästi aikaa luottamusmiestehtävän hoitamista varten.
6. Luottamusedustajaa ei saa siirtää huonompipalkkaiseen tai vähempiarvoiseen työhön luottamusedustajan tehtävän aikana tai sen vuoksi.
7. Luottamusedustajan irtisanomissuojasta on voimassa mitä työsopimuslaissa on säädelty.
8. Luottamusedustajan työsopimuslain mukaisia irtisanomissuojaa koskevia määräyksiä sovelletaan myös 6 kuukautta luottamusedustajatehtävän päättymisen jälkeen.
9. Jos luottamusedustajan työsopimus on päätetty edellä olevien määräysten vastaisesti, työnantajan on suoritettava korvauksena luottamusedustajalle vähintään 6 ja enintään 30 kuukauden palkkaa vastaava korvaus.
10. Työnantaja korvaa sen ansion, minkä luottamusedustaja menettää hoitaessaan luottamusedustajatehtäviä työaikana.
11. Mikäli luottamusedustaja suorittaa työnantajan kanssa sovittuja tehtäviä työajan ulkopuolella, maksetaan tästä ylityökorvaus.
12. Jos luottamusedustaja joutuu matkustamaan luottamusedustajatehtävien hoitamisen vuoksi, maksetaan matkakustannusten korvaukset työehtosopimuksen mukaisesti.
13. Luottamusedustajalla on oikeus osallistua luottamusedustajille järjestettävään koulutukseen.

Koulutussopimus

Kun työntekijä työnantajan lähettämänä osallistuu ammattiinsa liittyviin koulutustilaisuuksiin, korvaa työnantaja hänelle koulutuksen aiheuttamat kustannukset ja ansionmenetyksen sovituilta työtunneilta. Mikäli koulutus tapahtuu työajan ulkopuolella, korvataan työntekijälle siitä johtuvat suoranaiset kustannukset, mutta koulutusta ei lueta työajaksi.

Kaikille tuntipalkkaisessa työsuhteessa oleville työntekijöille järjestetään vähintään yksi tulkkaus- tai työkieliin liittyvää koulutuspäivä vuodessa. Koulutuspäivältä palkka maksetaan 6 tunnilta alimman perustuntipalkan mukaan.

Päätoimisilla tuntityöntekijöillä on käytettävää 6 tuntia kuukaudessa itsensä kehittämiseen (IKE-tunnit). IKE-tunnit ovat palkallista työaikaa. IKE-tunteja voi käyttää koulutuksiin, joiden aiheena on työkielet, tulkkaus, kääntäminen tai jokin muu läheisesti työhön liittyvä aihe. IKE-tuntien käyttämisestä on sovittava etukäteen työnantajan kanssa. Palkka maksetaan alimman perustuntipalkan mukaan.

Lisäksi jokaista päätoimisen tuntityöntekijän koulutautumista tuetaan 400 euron määrärahalla vuosittain. Määräraha on henkilökohtainen ja on käytettävissä IKE-koulutuksiin tilikauden 1.8.–31.7. aikana. Määrärahan voi käyttää myös osina. Käyttämättä jäänyt määräraha ei siirry seuraavalle tilikaudelle. Tämä määräys on voimassa 1.8.2016 alkaen.

Tuntityöntekijä on päätoiminen, mikäli hän on ollut VIPAROLla työssä keskimäärin yli 60 tuntia kuukaudessa edeltävän lomanmääräytymiskauden (1.4.–31.3.) aikana.

Työnantaja kustantaa työntekijöille mahdollisuuden osallistua yleisen kielitutkinnon suorittamiseen kaksi kertaa sopimuskauden aikana.

Ammattiyhdistyskoulutukseen osallistuminen ei aiheuta vuosiloma- tai muiden etuuksien vähentymistä.

VIPARO - Viittomakieliset Palvelut Aro Oy

Kauppakaarre 1
00700 Helsinki
www.viparo.com

Akavan Erityisalat

Maistraatinportti 4 A, 6. krs
00240 Helsinki
www.akavanerityisalat.fi